

Preek over Psalm 27:4 gehouden op 5 november 2017 (voorbereiding Avondmaal)

(lezingen: Psalm 27 en Luk.10:38-42)

Gemeente van Christus,

1. Als ik op een vrij of lui moment wat aan het zappen ben op de televisie, dan blijf ik nog wel eens hangen bij programma's die gaan over eten en drinken. En zo heb ik al meer dan eens met verbazing gekeken naar echte kenners van wijn. **(dia 1)** Ze ruiken eerst, en laten de wijn dan goed rondgaan door de mond, en vervolgens blijken ze van alles te proeven, en daar vertellen ze enthousiast over: ze proeven hout, met een vleugje citrus, en een spoortje vanille – en daar worden ze helemaal blij van. Alleen als ze kurk proeven is het geloof ik niet zo best. Ik zit mij daar altijd over te verwonderen. Want de enkele keer dat ik wijn drink proef ik daar helemaal niets van. Maar dat komt nu eenmaal door mijn onervarenheid en domheid op dat terrein. Een wijnkenner ben je niet zomaar. Alleen: of je daar nu echt veel aan hebt... Het is een leuke hobby, maar als je aan het einde van je leven staat, en je kijkt naar wat ons leven zin geeft – ik denk niet dat de wijn dan nog een grote rol speelt.

En zo ken ik ook mensen, die alles weten van motoren **(dia 2)**. Ze hoeven in de verte het geluid maar te horen, en ze weten of het een BMW, een Norton of een Honda is. En enthousiast beginnen ze je te vertellen over Pk's en technische snufjes, ik heb wel eens geduldig naast zo'n enthousiasteling gestaan bij zo'n vervoermiddel, maar het zegt mij niets. Mijn technische kennis is nu eenmaal zeer gering, en ik heb wel eens zo'n helm opgehad, maar daar vond ik weinig aan. Ik gun iedereen zijn plezier, maar of ik nu veel mis... Ik heb dat gevoel nooit gehad.

En zo heb ik ook mijn eigenaardigheden. Op het ogenblik lees ik als ik een vrij weekend heb en er is tijd voor, een toneelstuk van William Shakespeare **(dia 3)**, de beroemde schrijver uit de 17 eeuw. En ook dat is iets – als het erop aankomt heb je er eigenlijk niets aan, maar ik heb de smaak te pakken gekregen door een ander boek dat ik las, en nu is elk stuk, ook al ken ik in de regel de clou wel, vol verrassingen. Ik geniet van de schoonheid. Maar echt nodig om goed te leven heb je het natuurlijk niet, er zit iets nutteloos in de uren die het me kost. Shakespeare lezen als levensvervulling, dat is een beetje dwaas.

2. Want is er eigenlijk wel één groot levensdoel? In onze tekst komen we een mens tegen, die vraagt en die zoekt **(dia 4)**. En dat is als het erop aankomt niet bijzonder. Wij mensen hebben het vragen en zoeken in ons. Er zijn wel mensen die dat meer hebben dan anderen, dat zijn de echte denkers. Je hebt zoekers en twijfelaars, maar ook mensen die gewoon praktisch leven. Maar er is niemand, die op een dag de grote vragen niet tegenkomt. Het zoeken hoort bij het leven. Stel u voor, dat wij helemaal geen verlangens meer hadden, geen dingen om naar uit te zien of om in te willen groeien, geen nieuwsgierigheid en geen belangstelling, dan wordt ons bestaan wel wat dood. En als er ooit een tijd was van vragen en zoeken, dan is het wel de onze. Want er is onder de mensen op dit gebied geen eenheid meer. Ieder maakt zijn eigen levensbeschouwing, en zoekt zijn eigen antwoorden. Het is de tijd van de veelheid.

Maar in onze tekst zegt David: Ik vraag, ik zoek één ding **(dia 5)**. Daar draait het voor mij om in mijn leven. Niet dat David zich heeft teruggetrokken in een klooster of in zijn binnenkamer. Daarvoor had hij een veel te actief leven: generaal, vluchteling, vader, koning – daar ben je intensief mee bezig. Hij stond midden in zijn tijd, midden in de politiek. En toch zegt hij: voor mij is er eigenlijk maar één ding. David heeft ontdekt, wat Jezus later zei tegen Martha: er is maar één ding noodzakelijk. Als het gaat om de diepere dingen van het leven, en als het gaat om onze eeuwige toekomst, dan komt het daarop aan. Daar verbleken alle andere dingen bij die ons kunnen bezighouden in het leven. Ook al hebben die hun nut of geven ze ons plezier, het echte zijn ze niet.

Wat is dat ene? Voor David is het: de liefelijkheid van de HERE aanschouwen. **(dia 6)** Dat klinkt heel gedragen. Aanschouwen, dat is niet alleen maar zien. Dat is: ‘verrukt oog krijgen voor’. Dat is: bewonderen, gebiologeerd zijn, zien niet alleen met je ogen, maar met heel je hart. Het is: doorvoelen, hoe liefelijk de HERE is. Er is in God iets ontzettends moois. Hij is zo diep, zo groot. Het is oneindig – in God is zoveel te ontdekken! En daaraan beginnen als klein mensje – dat is een klein beginnetje van de eeuwigheid.

De HERE is lieflijk. In de HERE zijn prachtige dingen, die je alleen in de omgang met Hem ontdekt. Van Shakespeare kende ik de verhaaltjes wel, maar als je er in verdiept, leer je de schoonheid en scherpte van de taal en het ingenieuze van het toneelstuk kennen. En dat is nog veel dieper zo bij God. Het begint bij wat je als kind leert, bij een paar simpele dingen. Maar daar begint de ontdekkingsstocht pas – en dat is een levensroeping, *de* levensroeping, zou David zeggen.

Wat voor lieflijks heeft David al zo gezien? **(dia 7)** De HERE is mijn licht! Hij heeft donkere periodes meegemaakt in zijn leven. Hij moest door moeilijke tijden heen, als vluchteling zonder vast adres, schuilend in de grotten. Hij moest door gevaren heen: de oorlog, vijanden om Hem heen. Hij kwam in het donker door zijn eigen fouten. Hij heeft ook gedicht: Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten, en: door eigen schuld verzink ik in de nacht. Maar toen mocht hij merken: de HERE is mijn licht!

En de HERE is mijn behoud! **(dia 8)** David heeft ervaren, hoe hij telkens keer gered werd. Dat begon al in zijn jeugd, toen hij bij het passen op de schapen leeuwen en beren tegen kwam. Hij heeft het beleefd toen hij tegenover Goliath stond en toen Saul hem niet grijpen kon en de Filistijnen hem niet te pakken kregen. Overal kwam hij doorheen, en hij wist: dat dank ik aan de HERE.

Want God is het fundament van zijn leven **(dia 9)**. Hij heeft gemerkt, dat hij op God bouwen kan. Hij heeft geleerd om dat ook echt te dóen: niet het recht in eigen hand nemen, zelfs toen dat kon, niet bouwen op allerlei slimmigheidjes of op je eigen kracht, maar je toekomst zoeken op Gods manier. En dat staan op Gods beloften, dat geeft vastheid.

Want de HERE is een schuilplaats **(dia 10)**. Als het spannend werd in zijn leven, dan vluchtte David ermee naar God. Daar getuigen zijn Psalmen van, waarin we hem als gelovige horen bidden. En dan zag hij de gevaren op hem afkomen, maar hij wist: ik ben veilig. Ik ben beschermd door God. Ik mag wegschuilen, terwijl Hij mijn leven regeert.

Hoe liefelijk, wat prachtig en mooi, wat David wist van God. En die dingen bleef hij aanschouwen, dat is: ze zich herinneren. Er bewust mee leven. Het telkens weer tot je laten doordringen. En gemeente, dat kunnen wij ook! Ik weet niet, wat u zelf al van God hebt beleefd – daarin zijn we best verschillend, en daarin is de een ook verder dan de ander. Maar dat God een licht is – horen wij hier niet zondag aan zondag over het licht van de wereld, door God gegeven in Jezus? Horen we hier niet van de redding, door Hem ons gebracht aan het kruis? Is Hij niet het fundament, de basis van ons leven, de grond waarop we staan als we denken aan wat er soms mis is in ons bestaan? En mogen wij niet schuilen bij de genade en de beloften van God, als het in ons leven moeilijk is. De liefelijkheid van de HERE, die is volop aanwezig in het leven van wie in God gelooft!

3. En die liefelijkheid werkt ook door, helpt ons, staat ons bij, verandert ons staan in dit leven. Wat gaf het aan David? **(dia 11)** Het gaf hem vrijheid van de angst. Omdat hij Gods liefelijkheid kende zei hij tegen zichzelf: Ik zal niet vrezen, en voor wie zou ik bang zijn? Er is genoeg om bang voor te worden in onze wereld. Ook wij, die zoveel meer weten over ziekten, over natuurgevaren, ook wij die ons zoveel beter kunnen verweren door alles wat er intussen is uitgevonden, wij zijn niet vrij van de angst. Het kwaad is ook zoveel machtiger geworden, en we weten hoe de aarde door het toedoen van de mensen en de dwaasheid van sommige leiders wordt bedreigd.

Maar wie God kent, die hoeft niet bang te zijn. Die mag vertrouwen hebben (**dia 12**), zoals David: al trok een leger tegen mij op – toch blijf ik vertrouwen, toch weet ik mij veilig. Uit het kennen van God komt rust voort, rustige overgave aan de toekomst. We zijn in zijn hand. Hij is machtig, en Hij is goed, Hij is liefelijk. Ja, dat tilt ons boven de problemen uit (**dia 13**). Het is een prachtig lied: You raise me up – U tilt mij op. Wel, dat zong David ook al: “Hij tilt mij hoog op een rots”. Stel u een leger voor, dat aanrukt over de vlakte. Het heeft kwaad in de zin, het jaagt op u. En opeens is er een hand, die zet u neer op een hoge, ontoegankelijke rots. Je kijkt naar beneden, maar de pijlen bereiken je niet. Ze kunnen je niets maken. En zo zit er in het leven van een gelovige iets onaantastbaars. Niet dat we zelf zo sterk zijn, maar het is God, die het ons geeft. Wat kan ons scheiden van de liefde van Christus? Geen boze macht, geen kwade geest, zelfs de dood niet. In God zijn we boven alle gevaren uit!

En dat besef, zo Gods liefelijkheid te mogen kennen, dat geeft David grote vreugde (**dia 14**). Juichend brengt hij offers, zingen en spelen wil hij voor de HERE, hij danste toen Gods ark Jeruzalem werd binnengebracht, en hij deelde cadeaus uit onder de mensen. Het aanschouwen van Gods liefelijkheid, daar word je blij van. Dat vult je hart met ontzag en verwondering: hoe groot is Hij, en hoe heerlijk is zijn naam! Hoe geweldig is wat Hij doet, en hoe schitterend wat Hij ook wil zijn voor mij! Dat ervaar je als je aanschouwt, als je doorleeft, wie de HERE voor ons is!

4. Maar hoe leer je die liefelijkheid van God kennen? (**dia 15**) Een wijnkenner, die heeft eerst de nodige cursussen doorlopen, die heeft zichzelf geoefend in het fijne onderscheiden, en daarom proeft hij wat ik niet proef. En de motorliefhebber, die is vaak al heel jong begonnen met sleutelen, eerst aan een brommer, en die heeft zich verdiept in motorboeken en houdt al het nieuws rond nieuwe modellen bij. En de Shakespearekenner, die heeft heel wat uurtjes besteed aan het lezen van de toneelstukken en aan wat er bekend is over de zeventiende eeuw in Engeland en aan de bronnen waar de grote toneelschrijver gebruik van maakte. Het echte genieten, dat ontstaat pas als je je echt verdiept; dan gaan de dingen leven.

En dat is niet anders, wanneer je de liefelijkheid van de HERE wil ontdekken. Wat wil David ervoor doen? (**dia 16**) “Dit zoek ik: te verblijven in het huis van de Heer al de dagen van mijn leven”. Hij wil zijn op de plek, waar de liefelijkheid van God centraal staat. Voor hem was dat de tent waar de ark stond – de tempel moest nog gebouwd worden – en voor ons is dat de kerk. Want God heeft ons manieren gegeven om Hem beter te leren kennen. En de belangrijkste zijn: het boek, en de sacramenten, de Bijbel, en doop en avondmaal. Daar komt naar voren, hoe geweldig God is. In het boek horen we, hoe Hij trouw bleef aan zijn volk, ondanks al hun vreemde wegen. We horen over mensen als David, en wat zij van God hebben aanschouwd. We horen hoe God zijn liefde heeft laten zien op aarde in Jezus Christus. En we maken ons dat eigen, als de tekenen van Gods liefde worden uitgedeeld. Dan laat God ons iets zien, en gezegend zijn de ogen en de harten, die dat verwonderd zien en ontvangen!

En dat groeit, daar komen we verder in, als we met David (**dia 17**) ‘onderzoeken in Gods tempel’. De liefelijkheid van de HERE ontdekken, dat vraagt een onderzoekende geest. Dat vraagt een hart, dat open staat, dat verlangt om verder te komen in de geheimen van God. Dan probeer je je de dingen in te leven die je leest, hoort of ziet. Je stelt er vragen bij, je bent oprecht nieuwsgierig, je zoekt naar de diepte, naar het echte leven erin. En dan vind je iets van het echte geheim achter het leven. Dan gaat voor je open, hoe mooi, hoe schitterend God is, in alles wat Hij doet.

Ja, dat heeft meer waarde dan elk ander genieten ook. (**dia 18**) Er is niets mis met het genieten van een goed glas wijn. Er is niets zondags aan het heerlijk vrij rijden op een motor en het bewonderen van de techniek. Zelfs het lezen van een oude toneelschrijver die al eeuwen dood is – wie daar aardigheid aan beleeft, wat is erop tegen. Maar het je verdiepen in

de liefelijkheid van de HERE is veel meer. Dat is: proeven aan de eeuwigheid. Want die liefelijkheid, die zullen we pas echt zien in de hemel, en zelfs daar zal het een doorgaand groeien zijn. Daarom is daar de vrede volmaakt en de blijdschap oneindig. Bezig zijn met hoe liefelijk God is, dat is oefenen voor de eeuwigheid. Het is een brokje geluk. En dat belooft nog veel meer.

Amen.